

ISSN 2077-6594

НАУКОВО-
ПРАКТИЧНИЙ
ЖУРНАЛ

Міжнародна науково-практична конференція
«Можливості превентивного та лікувального впливу
на соціально значимі захворювання в закладах
первинної медико-санітарної допомоги».

12-13 квітня 2016, м. Ужгород

ISSN 2077-6594

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«МОЖЛИВОСТІ ПРЕВЕНТИВНОГО ТА ЛІКУВАЛЬНОГО ВПЛИВУ
НА СОЦІАЛЬНО ЗНАЧИМІ ЗАХВОРЮВАННЯ
В ЗАКЛАДАХ ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ»**

(12-13 квітня 2016 року, м. Ужгород)

ЗАСНОВНИКИ

Державна установа «Український інститут стратегічних досліджень МОЗ України»
Вішій державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»
Державний вішій навчальний заклад «Ужгородський національний університет»

Головний редактор журналу – Слабкий Г.О.

Заступники головного редактора – Дзюба О.М., Ждан В.М., Смоланка В.І.

Відповідальний редактор – Ситенко О.Р.

Літературні редактори – Ратаціна О.М., Шумило О.В.

Дизайн і верстка – Кривенко Є.М.

Секретаріат – Бєлікова І.В. (Полтава), Бутенко І.В. (Київ), Погоріляк Р.Ю. (Ужгород)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова редакційної колегії Лехан В.М.

Болдижар О.О.

Вороненко Ю.В.

Гойда Н.Г.

Голованова І.А.

Голубчиков М.В.

Грузєва Т.С.

Децик О.З.

Карамзіна Л.А.

Ковальова О.М.

Котузя А.С.

Лисак В.П.

Любінець О.В.

Мельник П.С.

Нагорна А.М.

Рогач І.М.

Сайдакова Н.О.

Фера О.В.

Чепелевська Л.А.

Чопей І.В.

Шатило В.Й.

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради Запорожан В.М. (Одеса)

Авраменко О.І. (Київ)

Бояр І. (Польща)

Дудіна О.О. (Київ)

Дудник С.В. (Київ)

Жилка Н.Я. (Київ)

Клименко В.І. (Запоріжжя)

Коваленко О.С. (Київ)

Кудренко М.В. (Київ)

Лашкул З.В. (Запоріжжя)

Лобас В.М. (Донецьк)

Майоров О.Ю. (Харків)

Матюха Л.Ф. (Київ)

Медведовська Н.В. (Київ)

Миронюк І.С. (Ужгород)

Моїсеєнко Р.О. (Київ)

Овоц А. (Польща)

Огнєв В.А. (Харків)

Рудень В.В. (Львів)

Ситенко О.Р. (Київ)

Станчак Я. (Польща)

Степаненко А.В. (Київ)

Толстиков О.К. (Київ)

Ярош Н.П. (Київ)

Ященко Ю.Б. (Київ)

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.05.2015 р. № 528).

Рекомендовано до друку Вченого радою ДУ «Український інститут стратегічних досліджень МОЗ України».

Протокол № 2 від 31.03.2016 р.

Адреса редакції: пров. Волго-Донський, 3, м. Київ, 02099, Україна

Тел./факс: +380 44 576-41-19; 576-41-09

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 21116-10916ПР від 24.12.2014 р.

Підписано до друку 1 квітня 2016 р. Загальний наклад 100 прим. Зам. № 2461

Видавець:

ДУ «Український інститут стратегічних досліджень МОЗ України»

Адреса: пров. Волго-Донський, 3, м. Київ, 02099, Україна

Видавник:

«СПД ФО «Коломіцин В.Ю.»

Свідоцтво про державну реєстрацію В02 № 257914 від 09.12.2002 р.

Надруковано у МВІЦ «Медінформ»

03179, м. Київ, вул. Котельникова, 95, тел./факс (044) 501-35-69

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 1194 від 15.01.2003 р.

Усі статті рецензовані. Відповідальність за достовірність фактів та інших відомостей у публікаціях несуть автори.

Цілковите або часткове розмноження в будь-який спосіб матеріалів, опублікованих у цьому виданні, допускається лише з письмового дозволу редакції.

ЗМІСТ

**СТАТТІ УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОЖЛИВОСТІ ПРЕВЕНТИВНОГО
ТА ЛІКУВАЛЬНОГО ВПЛИВУ НА СОЦІАЛЬНО
ЗНАЧИМІ ЗАХВОРЮВАННЯ В ЗАКЛАДАХ
ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ»
(12–13 квітня 2016 року, м. Ужгород)**

<i>Бичков М.А., Вдовиченко В.І., Дяків–Корейба Н.І. Рівень холецистокініну сироватки крові у хворих на цукровий діабет із біларною патологією</i> 9	<i>Гечко М.М., Чубірко К.І., Чопей І.В., Маршалик К.Е. Показники моніторингу артеріального тиску в пацієнтів із надлишковою вагою та ожирінням при редукції маси тіла</i> 48
<i>Бичков М.А., Пода Н.В. Ефективність діагностики гелікобактерної інфекції у хворих на цукровий діабет із патологією травного каналу</i> 13	<i>Дебрецені К.О., Чубірко К.І., Дебрецені О.В., Гечко М.М., Чопей І.В., Гряділь Т.І. Визначення рівня оксиду азоту у видихуваному повітрі в пацієнтів із бронхіальною астмою та супутнім ожирінням</i> 53
<i>Бичков М.А., Яхницька М.М. Особливості вмісту електролітів у шлунковому соку хворих на гастроезофагеальну рефлюксну хворобу</i> 16	<i>Дербак М.А., Архій Е.Й., Москаль О.М. Зміни показників цитокінового профілю у хворих із поєднаною патологією</i> 58
<i>Білошицька А.В. Профілактична дія фітопрепарату при експериментальному атеросклерозі та цукровому діабеті</i> 19	<i>Децик О.З., Басараба Т.П. Вплив соціального, родинного та навчального оточення на формування превентивної обізнаності молоді щодо ВІЛ-інфекції</i> 63
<i>Благо О.С., Товт–Коршинська М.І., Колесник П.О., Ростока–Резнікова М.В. Жирнокислотний склад ліпідів плазми крові у хворих на хроніче обструктивне захворювання легень з ожирінням та нормальнюю масою тіла</i> 24	<i>Децик О.З., Соломчак Д.Б. Повнота дотримання профілактичних технологій у хворих на сечокам'яну хворобу</i> 68
<i>Братасюк А.М. Клініко-ендоскопічна характеристика аденоматозних поліпів товстого кишечника у хворих старших вікових груп</i> 28	<i>Жилка Н.Я., Кудря А.В. Первинна медична допомога: нормативно-правовий аспект</i> 74
<i>Буженко А.І., Воронко А.А., Мороз Г.З., Шевчук Р.В., Ганоль М.В. Артеріальна гіпертензія та придатність до військової служби військовослужбовців і чоловіків мобілізаційного віку</i> 31	<i>Заремба Є.Х., Заремба–Федчишин О.В., Вірна М.М. Добовий ритм артеріального тиску та ефективність комбінованої антигіпертензивної терапії у хворих на артеріальну гіпертензію</i> 79
<i>Варваринець А.В., Чопей І.В. Структура та частота позакишкових проявів неспецифічного виразкового коліту серед пацієнтів Закарпатської області</i> 37	<i>Івачевська В.В., Чопей І.В. Ефективність застосування ситагліптину та урсодезоксихолевої кислоти для корекції метаболічних порушень у пацієнтів із поєднаним перебігом неалкогольної жирової хвороби печінки і цукрового діабету 2-го типу</i> 84
<i>Вежновець Т.А., Парій В.Д. Синдром емоційного вигорання в медичних працівників хірургічних відділень із позиції кадрового менеджменту</i> 41	<i>Кеч Н.Р., Гнатейко О.З., Личковська О.Л., Лук'яненко Н.С., Кулачковська І.Ю. Актуальні питання лікування і профілактики остеопенічного синдрому в дітей (огляд літератури)</i> 89
	<i>Киричук І.М. Дослідження умов праці та особливостей організації лікувально-діагностичного процесу в інфекційних стаціонарах</i> 94

CONTENT

**ARTICLES OF PARTICIPANTS OF INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-AND-PRACTICAL CONFERENCE
«POSSIBILITIES OF PREVENTIVE AND
THERAPEUTIC EFFECTS ON SOCIALLY
SIGNIFICANT DISEASES IN PRIMARY
HEALTH CARE INSTITUTIONS»
(Uzhgorod, April 12–13, 2016)**

<i>Bychkov M.A., Vdovychenko V.I., Dyakiv-Koreyba N.I.</i>	
The level of cholecystokin in serum in diabetic patients with biliary pathology	9
<i>Bychkov M.A., Poda N.V.</i>	
The effectiveness of the diagnosis of H. pylori infection in diabetic patients with disorders of the digestive canal	13
<i>Bychkov M.A., Yahmytska M.M.</i>	
Features of the electrolyte content in gastric juice in patients with gastroesophageal reflux disease	16
<i>Biloshitska A.V.</i>	
Effects of preventive herbal remedy protection at experimental atherosclerosis and diabetes	19
<i>Blaga O.S., Tovt-Korshynska M.I., Kolesnyk P.O., Rostoka-Reznikova M.V.</i>	
Fatty acid metabolism of blood plasma in chronic obstructive pulmonary disease patients with obesity and normal weight	24
<i>Bratasiuk A.M.</i>	
Clinical and endoscopic characteristics of adenomatous polyps of the large bowel in patients of older age groups	28
<i>Buzhenko A.I., Voronkov A.A., Moroz G.Z., Shevchuk R.V., Ganol M.V.</i>	
Hypertension and determining fitness for military service of military contingent and mobilized men	31
<i>Varvarynets A.V., Chopey I.V.</i>	
Structure and frequency of extraintestinal manifestations of ulcerative colitis patients in the Transcarpathian region	37
<i>Vezhnovets T.A., Pariy V.D.</i>	
Burnout syndrome among the medical personnel of surgical departments from the perspective of personnel management	41
<i>Gechko M.M., Chubirko K.I., Chopey I.V., Marshalyk K.E.</i>	
Performance monitoring of blood pressure in patients with overweight and adiposity in the reduction of body weight	48
<i>Debretseni K.O., Chubirko K.I., Debretseni O.V., Gechko M.M., Chopey I.V., Griadil T.I.</i>	
Evaluation of nitric oxide in exhaled air in patients with asthma and concomitant obesity	53
<i>Derbak M.A., Arhiy E.Y., Moskal O.M.</i>	
Changes of cytokine profile indices of patients with combined disease	58
<i>Detsyk O.Z., Basaraba T.P.</i>	
The social, family and educational environment impact on youth's awareness on HIV prevention	63
<i>Detsyk O.Z., Solomchak D.B.</i>	
Completeness of prevention technologies observance in patients with urolithiasis	68
<i>Zhylka N.Ya., Kudria A.V.</i>	
Primary healthcare: regulatory aspect	74
<i>Zaremba Ye.H., Zaremba-Fedchyshyn O.V., Virna M.M.</i>	
Circadian rhythms of blood pressure and efficiency of combined antihypertensive therapy in patients with arterial hypertension	79
<i>Ivachevska V.V., Chopey I.V.</i>	
Efficacy of sitagliptin and ursodeoxycholic acid in correction of metabolic disorders in patients with non-alcoholic fatty liver disease and type 2 diabetes	84
<i>Kech N.R., Gnateyko O.Z., Lychkovska O.L., Lukyanenko N.S., Kulachkovska I.Yu.</i>	
Current issues of treatment and prevention of osteopenic syndrome in children (literature review)	89
<i>Kyrychuk I.M.</i>	
Exploring the conditions of work and peculiarities of organization of the medical diagnostic process in infectious departments	94
<i>Klitynska O.V.</i>	
Determination of antibiotic sensitivity of the main caries genetic microorganisms in the mouth cavity in children, which are permanently residing in the conditions of biochemical deficiency of fluorine and iodine	99

УДК 616-248:616-056.52]-072.85:543.272.3

К.О. Дебрецені, К.І. Чубірко, О.В. Дебрецені, М.М. Гечко, І.В. Чопей, Т.І. Гряділь

ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ОКСИДУ АЗОТУ У ВІДИХУВАНОМУ ПОВІТРІ В ПАЦІЄНТІВ ІЗ БРОНХІАЛЬНОЮ АСТМОЮ ТА СУПУТНІМ ОЖИРІННЯМ

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

Мета – проаналізувати сучасні тенденції діагностики бронхіальної астми шляхом визначення рівня оксиду азоту у видихуваному повітрі та при супутньому абдомінальному ожирінні; визначити та порівняти рівні оксиду азоту у видихуваному повітрі у хворих із бронхіальною астмою із супутнім ожирінням та без ожиріння.

Матеріали та методи. Проведено пошук у базах даних із використанням ключових слів. Обстежено пацієнтів із бронхіальною астмою у фазі загострення із супутнім абдомінальним ожирінням і без ожиріння. Отримані дані проаналізовано та статистично опрацьовано.

Результати. Проаналізовано дані наукових джерел щодо поєднаного перебігу бронхіальної астми та ожиріння. Виявлено, що показники оксиду азоту у видихуваному повітрі достовірно корелювали сильним зв'язком із показниками об'єму форсованого видиху за першу секунду при супутньому абдомінальному ожирінні.

Висновки. Розвиток технології зробив вимірювання оксиду азоту у видихуваному повітрі простим, що дало змогу використовувати його як біомаркер при оцінці запальних захворювань дихальних шляхів, але оцінка результатів вимірювання оксиду азоту у видихуваному повітрі в даної когорті пацієнтів потребує подальшого вивчення.

Ключові слова: ожиріння, бронхіальна астма, оксид азоту, спірометрія.

Вступ

І астма, і ожиріння в силу високого рівня поширеності та медико-соціальної значущості визнані глобальною проблемою охорони здоров'я.

На сайті Всесвітньої організації охорони здоров'я, яка характеризує проблему ожиріння, зазначено, що в усьому світі число осіб з ожирінням з 1980 р. зросло майже удвічі. У 2008 р. у світі понад 1,4 млрд дорослих віком від 20 років мали надлишкову вагу, що становило 35% популяції, в 11% популяції (з них 200 млн чоловіків і близько 300 млн жінок) зареєстровано ожиріння. У 2011 р. понад 40 млн дітей віком до 5 років мали надлишкову вагу [4].

Не менш значущою за поширеністю і впливом на суспільство є бронхіальна астма (БА). При епідеміологічному дослідження БА виявляються подібні тенденції стрімкого її зростання. Вчені дають невтішні прогнози щодо збільшення числа хворих із БА: питома вага таких хворих серед населення, що проживає в міських районах, імовірно, збільшиться з 45% до 59% у 2025 р., і протягом наступних десятиліть прогнозується поява ще не менше 100 млн осіб, які страждатимуть на астму.

Для доказу причинно-наслідкових зв'язків між БА та ожирінням потрібні добре сплановані проспективні когортні дослідження.

Ожиріння характеризується надмірним накопиченням клітин адипоцитів білої жирової тканини (ЖТ). Розрізняють три варіанти розподілу жирової тканини: а) гіноїдне – тіло набуває грушовидної форми, ЖТ зосереджена в області стегон і сідниць, характерне переважно для жінок; б) андроїдне – тіло набуває

яблуковидної форми, ЖТ зосереджена в області живота, тому його нерідко називають абдомінальним ожирінням (АО), характерне переважно для чоловіків; в) змішане – ЖТ рівномірно розподілена по всьому тілу.

Існує ряд індексів і методів, які дають додаткову оцінку надлишку та відносну оцінку розподілу ЖТ: індекс маси тіла (ІМТ), окружність талії (ОТ), відношення окружності талії до окружності стегна (WHR), індекс форми тіла (ІФТ, A Body Shape Index, ABSI).

Найбільш небезпечним вважається АО, оскільки призводить до виникнення та погіршення ендокринологічних, серцево-судинних, гастроenterологічних та інших захворювань, умовно об'єднаних у метаболічний синдром. Метаболічно активні клітини ЖТ, адipoцити, продукують ряд речовин: а) лептин – його зниження приводить до аліментарного ожиріння, а також впливає на рівень артеріального тиску, частоти серцевих скорочень, бере участь у процесах терморегуляції; б) резистин – бере участь у процесах запалення та є фактором виникнення серцево-судинних хвороб [1, 2]; в) адіпонектин – має протизапальну і антиатерогенну дію (негативно корелює з рівнем аполіпопротеїном-В, тригліциєридами та індексом атерогенності, а також позитивну кореляцію з аполіпопротеїном-А-1, ліпопротеїнами високої щільності). При ожирінні рівень адіпонектину знижується, і це призводить до збільшення факторів інсульнорезистентності: резистину, лептину, фактора некрозу пухлин b, інтерлейкіну-6 (ІЛ-6) [3].

Оксид азоту (NO) на сьогодні відомий як біологічний медіатор в організмі тварин і людей. У людини NO виробляється в легенях і присутній в повітрі,

що відхидається. Він бере участь у патофізіології легеневих захворювань, включаючи БА [6].

Утворення NO відбувається в носовій порожнині, під дією оксидазотної синтази (cNOS), в епітеліальних клітинах, епітелії дихальних шляхів, ендотелії судин легень, запальних та імунокомпетентних клітинах (макрофагах, нейтрофілах). До 50–70% синтезованого NO інгальюється та забезпечує повітропровідність дихальних шляхів. Існує генетична гетерогеність рівня NO-синтетаз, а це, своєю чергою, необхідно враховувати при інтерпретації рівнів відхикуваного NO [3]. Слід зазначити, що NO, вироблений судинним ендотелієм, відповідає за регуляцію тиску.

Крім цього, NO підтримує гомеостаз різних фізіологічних процесів, є міжклітинним медіатором, бере участь у процесах проліферації та диференціації клітин, а також у процесах запалення, володіє антиатерогенною властивістю [8].

Мета роботи – проаналізувати сучасні тенденції діагностики БА шляхом визначення рівня NO у відхикуваному повітрі (FeNO) та при супутньому ожирінні; визначити рівень FeNO у хворих з БА у фазі загострення та із супутнім АО; порівняти ці показники з даними в пацієнтів з БА у фазі загострення без супутнього АО.

Матеріали та методи

Пошук проведено в таких базах даних, як The Cochrane Library, PubMed, NCBI, з використанням ключових слів «діагностика бронхіальної астми», «визначення рівня оксида азоту у відхикуваному повітрі», «оксид азоту», «ожиріння».

Обстежені пацієнти із БА у фазі загострення із супутнім АО та без ожиріння. Усім обстеженим проведено спірометрію та визначено рівні NO, розраховано IMT, виміряно OT, WHR. Отримані дані проаналізовані та статистично опрацьовані.

Результати дослідження та їх обговорення

Аналіз восьми європейських когорт, проведених фахівцями (Global Allergy and Asthma European Network), і результатів опублікованих досліджень зі Швеції, Німеччини, Бразилії, Білорусі, США, а також результатів двох метааналізів [15] засвідчив дозозалежну асоціацію між надлишковою вагою або ожирінням і астмою. Обидва метааналізи показали, що в дітей із надмірною масою тіла ризик розвитку астми був вищим, ніж у дітей із нормальнюю вагою. Ця залежність простежувалася ще більш строго для осіб з ожирінням [1, 10].

Встановлено, що ожиріння викликає порушення функції респіраторної системи, що пов’язано з надмірним об’ємом м’яких тканин, які стискають грудну клітку, обмежуючи легеневу екскурсію, жировою інфільтрацією грудної клітини, збільшенням легеневого об’єму крові [3, 4]. Це призводить до порушення оксигенації і суб’ективно підсилює задишку. Абдомінальне ожиріння викликає обмеження повітряного потоку зі зниженням

об’єму форсованого відхику за першу секунду (OФВ1) і життєвої сумності легенів [2, 7].

Ціла низка міжнародних досліджень засвідчили зв’язок між БА та ожирінням. Дані про те, що ожиріння пов’язане з більш тяжким фенотипом астми, частково підтвердили дослідження TENOR, за якими, середній IMT у дорослих із тяжкою астмою становив $30,4 \text{ кг}/\text{м}^2$ [13]. Проте останні дані програми з вивчення тяжкої астми (Severe Asthma Research Program) показали, що ожиріння не вважається більш поширеним серед пацієнтів із тяжкою астмою, вказуючи на деяку невизначеність щодо важливості ожиріння як модифікатора тяжкості астми [18].

Еозинофільне запалення дихальних шляхів є характеристикою атопічної астми. Дослідження засвідчили, що зв’язок між ожирінням і астмою був сильнішим у неатопічних індивідуумів [12, 17]. Так, Appleton та співавтори зазначили, що зв’язок між ожирінням і астмою виражений тільки в неатопічних осіб при використанні OT і WHR як маркера ожиріння [11]. Chen та співавтори вивчили зв’язок між ожирінням і астмою в атопічних та неатопічних осіб. Для оцінки атопічного статусу вчені використали шкірні алергічні проби. Зв’язок між астмою і ожирінням не був статистично значущим в атопічних пацієнтів [9]. Fenger та співавтори дослідили асоціацію між ожирінням (використовуючи шість різних вимірювачів) та астмою і встановили, що всі випадки ожиріння позитивно корелювали з більш високим рівнем поширеності астми, але тільки серед атопічних осіб [15].

Результати щодо взаємозв’язку між показником FeNO, що використовується як маркер запалення дихальних шляхів у хворих на БА та ожирінням, суперечливі [6, 14]. Mustafa Erkoçoglu та інші автори виявили позитивну кореляцію між IMT і рівнем FeNO, яка передбачала зв’язок між ожирінням і запаленням дихальних шляхів у дітей. Автори E. Vitale, E. Jirillo вказали на позитивну кореляцію між IMT і концентрацією NO у слині [19]. У дослідженні Yueh-Ying Han, Erick Forno, Juan C. Celedon показано, що ожиріння асоціювалося тільки з астмою в дітей без еозинофільного запалення дихальних шляхів (низький рівень FeNO) [20].

За даними літератури, встановлено загальні та специфічні кореляційні зв’язки для чоловіків та жінок між показниками IMT, ліпідами, лептіном та L-артрініном (попередником NO), рівнем NO (визначений за специфічною кольоровою реакцією з реактивом Грісса), рівнем систолічного артеріального тиску, при артеріальній гіпертензії та ожирінні, як свідчення ендотеліальної дисфункції. Загальні кореляційні зв’язки виявлено між показниками в чоловіків та жінок: а) між IMT (відповідно $33,1 \pm 0,6 \text{ кг}/\text{м}^2$ та $31,5 \pm 6,0 \text{ кг}/\text{м}^2$), та рівнем лептіну ($13,8 \pm 1,4 \text{ нг}/\text{мл}$ та $17,6 \pm 2,0 \text{ нг}/\text{мл}$) ($r=0,75$, $r=0,79$); б) рівнем загального холестерину ($5,51 \pm 0,49 \text{ ммоль}/\text{л}$ та $5,25 \pm 0,5 \text{ ммоль}/\text{л}$) і рівнем лептіну ($r=0,34$, $r=0,27$), в) IMT та рівнем L-артрініну ($110,8 \pm 9,9 \text{ мкмоль}/\text{л}$ та $111,6 \pm 12,0 \text{ мкмоль}/\text{л}$) ($r=0,36$, $r=0,41$). Встановлено специфічні гендерзалежні кореляційні зв’язки: а) у чоловіків між рівнем систолічного артеріального тиску ($164,5 \pm 11,7 \text{ мм рт. ст.}$) і рівнем

L-артініну ($r=0,34$); б) у жінок між IMT та рівнем NO ($8,8\pm0,08$ мкмоль/л) ($r=-0,36$); між рівнем NO та рівнем лептину ($r=-0,34$) [5].

У перехресному дослідженні Asghar Ghasemi, Saleh Zahediasl рівні NOx вимірюють в 3505 дорослих учасників. За результатами, жінки з $IMT > 30$ кг/м² порівняно з жінками з $IMT < 25$ кг/м² мали значно вищі концентрації NOx у сироватці крові ($B=5,24$, $P=0,002$). У жінок з окружністю талії ≥ 90 см була значно вищою концентрація NOx у сироватці крові навіть після багатофакторного коригування. Не виявлено зв'язків жодного з параметрів із NOx у чоловіків [16].

При проведенні власних досліджень, в яких нами обстежено пацієнтів з БА у фазі загострення із супутнім АО ($n=12$, I група) та з БА у фазі загострення без ожиріння ($n=14$, II група) встановлено, що IMT у I групі дорівнював $31,07\pm0,91$ кг/м², ОТ/ОС – $1,07\pm0,18$ проти $22,88\pm0,53$ кг/м² та $0,82\pm0,11$ у II групі відповідно. При порівнянні показника ОФВ1 у хворих I та II груп він був нижчим у I групі (58% проти 65%) ($p<0,05$). Рівень FeNO у I групі становив 73 ppb, у II групі – 39 ppb ($p<0,05$). Виявлено сильний кореляційний зв'язок між показниками ОФВ1 та FeNO ($r=0,71$) у I та II групах ($r=0,63$).

Висновки

Завдяки розвитку технологій і стандартизації стало значно простіше проводити вимірювання FeNO, що дає змогу використовувати його як біомаркер при оцінці запальних захворювань дихальних шляхів. Відомо, що БА є гетерогенним захворюванням із різноманітними

патофізіологічними механізмами. FeNO відіграє важливу роль у диференціації цих фенотипів. FeNO легко вимірювати в різних умовах і використовувати в діагностиці й моніторуванні перебігу захворювань. Але результати щодо взаємозв'язку між показником FeNO, який використовується як маркер запалення дихальних шляхів у хворих на БА та ожирінням, є суперечливими.

Абдомінальне ожиріння негативно впливає на перебіг супутніх захворювань, підвищуючи ризик передчасної смерті, а при БА зменшує екскурсію легень і збільшує прояви запалення. Так, виявлено, що показники FeNO достовірно корелювали сильним зв'язком із показниками ОФВ1 при супутньому АО та відображали загострення БА, доповнюючи діагностику стану дихальної системи за допомогою спірометрії.

Перспективи подальшого розвитку

З огляду на значну роль ожиріння у формуванні характеру клінічного перебігу БА практичного лікаря, в умовах збільшення поширеності даних патологій у популяції, необхідно приділяти більше уваги корекції маси тіла в даної групі пацієнтів, що, ймовірно, сприятиме досягненню більш тривалої стійкої ремісії БА.

Визначення та оцінка FeNO не потребують великих знань, але через високу вартість апаратів-аналізаторів дана методика в українській лікарській практиці поширенена недостатньо. Оцінка результатів вимірювання показника FeNO у даної когорти пацієнтів потребує подальшого вивчення.

Література

1. Астафьев Н. Г. Ожирение и бронхиальная астма / Н. Г Астафьев, И. В. Гамова, Е. Н. Удовиченко // Лечащий врач. – 2014. – № 4. – С. 8–12.
2. Влияние наличия метаболического синдрома на клиническое течение бронхиальной астмы / М. С. Сысоева [и др.] // Российский медико-биологический вестник имени академика И. П. Павлова. – 2011. – № 4. – С. 100–105.
3. Ермолова А. В. Бронхиальная астма и метаболический синдром: клинико-патогенетические взаимосвязи / А. В. Ермолова, А. В. Будневский, Е. С. Дробышева // Молодой ученый. – 2014. – № 6. – С. 291–294.
4. Ожирение и избыточный вес : информ. бюллетень ВОЗ № 311. – 2013. – Март.
5. AHA/ACC/TOS Guideline for the Management of Overweight and Obesity in Adults: A Report of the American College of Cardiology / American Heart Association Task Force on Practice Guidelines and the Obesity Society // Circulation. – 2013. – Vol. 11. – P. 45–90.
6. An official ATS clinical practice guideline: interpretation of exhaled nitric oxide levels (FENO) for clinical applications / R. A. Dweik, P. B. Boggs, S. C. Erzurum [et al.] // Am. J. Respir. Crit. Care Med. – 2011. – Vol. 184 (5). – P. 602–615.
7. Asthma and obesity: does weight loss improve asthma control? A systematic review / C. T. Juel-B, Z. Ali, L. Nilas, C. S. Ulrik // Journal of Asthma and Allergy. – 2012. – № 5. – P. 21–26.
8. Atlantis E. Weight gain and lifestyle risk factors for developing metabolic syndrome / E. Atlantis, A. W. Taylor, G. Wittert, Z. Shi // Circ. J. – 2014. – Apr. 25, № 78 (5). – P. 1066–1068.
9. Atopy, obesity, and asthma in adults: the Humboldt study / Y. Chen, D. Rennie, Y. Cormier, J. Dosman // Journal of Allergy and Clinical Immunology. – 2009. – Vol. 14, № 2. – P. 222–227.
10. Brüske I. Body mass index and the incidence of asthma in children / I. Brüske, C. Flexeder, J. Heinrich // Curr. Opin. Allergy Clin. Immunol. – 2014. – Apr.; Vol. 14 (2). – P. 155–160.

11. *Central obesity is associated with nonatopic but not atopic asthma in a representative population sample / S. L. Appleton, R. J. Adams, D. H. Wilson [et al.] // Journal of Allergy and Clinical Immunology.* – 2006. – Vol. 118, № 6. – P. 1284–1291.
12. *Comparative effect of body mass index on response to asthma controller therapy / E. R. Sutherland, C. A. Camargo, W. W. Busse [et al.] // Allergy and Asthma Proceedings.* – 2010. – Vol. 31, № 1. – P. 20–25.
13. *Design and baseline characteristics of the epidemiology and natural history of asthma: Outcomes and Treatment Regimens (TENOR) study: a large cohort of patients with severe or difficult-to-treat asthma / C. M. Dolan, K. E. Fraher, E. R. Bleeker [et al.] // Ann. Allergy Asthma Immunol.* – 2004. – Vol. 92. – P. 32–39.
14. *Erkoçoğlu M. The Effect of Obesity on the Level of Fractional Exhaled Nitric Oxide in Children with Asthma / M. Erkoçoğlu, A. Kaya, C. Ozcan // Int. Arch. Allergy Immunol.* – 2013. – Vol. 162 (2). – P. 156–162.
15. *Exploring the obesity-asthma link: do all types of adiposity increase the risk of asthma? / R. V. Fenger, A. Gonzalez-Quintela, C. Vidal [et al.] // Clinical and Experimental Allergy.* – 2012. – Vol. 42, № 8. – P. 1237–1245.
16. *Ghasemian A. Elevated nitric oxide metabolites are associated with obesity in women / A. Ghasemian, S. Zahediasl, F. Azizi // Arch. Iran. Med.* – 2013. – Vol. 16 (9). – P. 521–525.
17. *Increased body mass index does not lead to a worsening of asthma control in a large adult asthmatic population in Spain / J. Sastre, J. M. Olaguibe, A. L. Viña [et al.] // Journal of Investigational Allergology and Clinical Immunology.* – 2010. – Vol. 20, № 7. – P. 551–555.
18. *Proceedings of the ATS workshop on refractory asthma: current understanding, recommendations, and unanswered questions //Am. J. Respir. Crit. Care Med.* – 2000. – Vol. 162. – P. 2341–2351.
19. *Vitale E. Correlations between the Youth Healthy Eating Index, body mass index and the salivary nitric oxide concentration in overweight/obese children / E. Vitale, E. Jirillo, T. Magrone // Endocr. Metab. Immune. Disord. Drug. Targets.* – 2014. – Vol. 14 (2). – P. 93–101.
20. *Yueh-Ying Han Adiposity, Fractional Exhaled Nitric Oxide, and Asthma in U.S. Children / Han Yueh-Ying, Erick Forno, Juan C. Celedón // American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine.* – 2014. – Vol. 190, № 1. – P. 32–39.

Дата надходження рукопису до редакції: 21.03.2016 р.

Відомості про авторів

Дебрецені Крістіан Олександрович – магістр медицини, асистент кафедри терапії та сімейної медицини факультету післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; пл. Народна, 3, м. Ужгород, Закарпатська обл., 88000, Україна.

Чубірко Ксенія Іванівна – к.мед.н., доц., зав. кафедри терапії та сімейної медицини факультету післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; пл. Народна, 3, м. Ужгород, Закарпатська обл., 88000, Україна.

Дебрецені Олена Валеріївна – к.мед.н., доц. кафедри дитячих хвороб ДВНЗ «Ужгородський національний університет» факультету післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки; пл. Народна, 3, м. Ужгород, Закарпатська обл., 88000, Україна.

Гечко Михайло Михайлович – ст. викладач кафедри терапії та сімейної медицини факультету післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; пл. Народна, 3, м. Ужгород, Закарпатська обл., 88000, Україна.

Чопей Іван Васильович – д.мед.н., проф. кафедри терапії та сімейної медицини, декан факультету післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; пл. Народна, 3, м. Ужгород, Закарпатська обл., 88000, Україна.

Гряділь Тарас Іванович – магістр медицини, клінічний ординатор кафедри терапії та сімейної медицини, асистент кафедри фізіології та патофізіології факультету післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки ДВНЗ «Ужгородський національний університет»; пл. Народна, 3, м. Ужгород, Закарпатська обл., 88000, Україна.

**Определение уровня оксида азота
в выдыхаемом воздухе у пациентов
с бронхиальной астмой и сопутствующим ожирением**

К.А. Дебрецени, К.И. Чубирко, Е.В. Дебрецени,

М.М. Гечко, И.В. Чопей, Т.И. Грядиль

ГВУЗ «Ужгородский национальный университет»,
г. Ужгород, Украина

Цель – проанализировать современные тенденции диагностики бронхиальной астмы путем определения уровня оксида азота в выдыхаемом воздухе и при одновременном абдоминальном ожирении; определить и сравнить уровни оксида азота в выдыхаемом воздухе у больных с бронхиальной астмой с сопутствующим ожирением и без ожирения.

Материалы и методы. Проведен поиск в базах данных с использованием ключевых слов. Обследованы пациенты с бронхиальной астмой в фазе обострения с сопутствующим абдоминальным ожирением и без него. Полученные данные проанализированы и статистически обработаны.

Результаты. Проанализированы данные научных источников по совмещенному протеканию бронхиальной астмы и ожирения. В процессе исследования выявлено, что показатели оксида азота в выдыхаемом воздухе достоверно коррелировали сильной связью с показателями объема форсированного выдоха в первую секунду при одновременном абдоминальном ожирении.

Выводы. Развитие технологий сделало измерение оксида азота в выдыхаемом воздухе простым, что позволило использовать его в качестве биомаркера при оценке воспалительных заболеваний дыхательных путей, но оценка результатов измерения оксида азота в выдыхаемом воздухе в данной когорте пациентов требует дальнейшего изучения.

Ключевые слова: ожирение, бронхиальная астма, оксид азота, спирометрия.

**Evaluation of nitric oxide in exhaled air
in patients with asthma
and concomitant obesity**

K.O. Debretseni, K.I. Chubirko, O.V. Debretseni,

M.M. Gechko, I.V. Chopey, T.I. Griadil

SHEI «Uzhgorod National University», Uzhgorod, Ukraine

Purpose – to analysis of current trends in diagnostics of asthma by determining the level of nitric oxide in exhaled air with concomitant abdominal obesity; identify and compare the level of nitric oxide in exhaled air in patients with asthma with and without concomitant obesity.

Materials and methods. Search was conducted in databases using keywords. Patients with asthma and concomitant abdominal obesity and without obesity were examined. The data were analyzed and statistically processed.

Results. Data from scientific sources about bronchial asthma and concomitant obesity were analyzed. It was found out that nitric oxide in exhaled air levels correlated significantly with FEV1 indexes in patients with asthma and concomitant abdominal obesity.

Conclusions. The development of technology has made the measurement of nitric oxide in exhaled air simple, it can be used as a biomarker in assessing inflammatory diseases of the respiratory tract, but evaluation of nitric oxide in exhaled air measurement in this cohort of patients requires further study.

Key words: obesity, asthma, nitric oxide, spirometry.

Всесвітня організація
охрані здоров'я
Європейське регіональне бюро

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ УКРАЇНИ
д/у «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЗ УКРАЇНИ»
БЮРО ВООЗ В УКРАЇНІ
ІНСТИТУТ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНІ УЖНУ
АСОЦІАЦІЯ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

СЕРТИФІКАТ

ВИДАНИЙ

Пряділь Старас Іванович

ПІДТВЕРДЖУЄ УЧАСТЬ У РОБОТІ

Міжнародної науково-практичної конференції
«Можливості превентивного та лікувального впливу
на соціально значимі захворювання в закладах первинної медико-санітарної допомоги»
(5 балів відповідно до наказу МОЗ України від 07.07.2009 р. №484)

Директор науково-дослідного Інституту сімейної медицини УжНУ,
Президент Асоціації сімейних лікарів Закарпатської області,
Віце-президент Асоціації сімейних лікарів України,
Заслужений лікар України

проф. Чолеп І.В.

Директор ДУ «Український інститут
стратегічних досліджень МОЗ України»

Слабкий

проф. Слабкий Г.О.

м.Ужгород, 12-13 квітня 2016 року

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Тарас ГРЯДІЛЬ

«МОЖЛИВОСТІ ПРЕВЕНТИВНОГО ТА ЛІКУВАЛЬНОГО ВПЛИВУ НА СОЦІАЛЬНО
ЗНАЧИМІ ЗАХВОРЮВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ»

ПРОГРАМА МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«МОЖЛИВОСТІ ПРЕВЕНТИВНОГО ТА ЛІКУВАЛЬНОГО
ВПЛИВУ НА СОЦІАЛЬНО ЗНАЧИМІ
ЗАХВОРЮВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ПЕРВИННОЇ
МЕДИКО-САНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ»

12-13 квітня 2016 року
Ужгород

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ТА ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ
ПІДГОТОВКИ ДВНЗ «УЖНУ»
ІНСТИТУТ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ ДВНЗ «УЖНУ»
ДУ «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЗ УКРАЇНИ»
БЮРО ВООЗ В УКРАЇНІ
АСОЦІАЦІЯ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Міжнародна науково-практична конференція

«Можливості превентивного та лікувального впливу на соціально значимі захворювання в закладах первинної медико-санітарної допомоги»

*12-13 квітня 2016
Ужгород*

Вельмишановний(а)

Маємо честь запросити Вас прийняти участь в міжнародній науково-практичній конференції із сімейної медицини. Пленарне засідання відбудеться 12 квітня о 10 год. у Великому залі Ректорату УжНУ (м. Ужгород, пл. Народна, 3).

Сподіваємось, що Ваша участь дасть новий імпульс розвитку сімейної медицини як на Закарпатті, так і в Україні.

Голова оргкомітету конференції віце-президент Української асоціації сімейних лікарів, Заслужений лікар України проф. Чопей І.В.

Співголови: ректор ДВНЗ «УжНУ» проф. Смоланка В.І., Президент Асоціації сімейних лікарів Європи EURACT Dr. Jo Buchanan, д.ф.н. проректор ДВНЗ «УжНУ» Студеняк І.П., народний депутат України VII скликання, член ради громадських організацій «Асоціація медиків Революції Гідності» та «Українській Асоціації сприяння охороні здоров'я населення» Ханенко С.М., начальник Департаменту охорони здоров'я Маркович В.П., директор ДУ «Український центр контролю за соціально небезпечними захворюваннями МОЗ України» Нізова Н.М., Президент Асоціації сімейних лікарів України, головний позаштатний спеціаліст МОЗ України зі спеціальності «Загальна практика-сімейна медицина» д.мед.н. Матюха Л.Ф., доцент кафедри терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ Миронюк І.С.

Члени оргкомітету: голова Українського лікарського товариства у Львові д.мед.н., проф. Базилевич А.Я., професор кафедри сімейної медицини ФПДО ЛНМУ Заремба Є.Х., завідувач кафедри первинної медико-санітарної допомоги та сімейної медицини ТДМУ проф. Бабінець Л.С., зав. кафедрою сімейної медицини ЗМАПО, д.мед.н., проф. Кошля В.І., ДУ «Український центр контролю за соцхворобами МОЗ України» Терлеєва Я. С., начальник управління лікувально-профілактичної роботи Департаменту охорони здоров'я Закарпатської ОДА Чемет О.А., заступник начальника управління лікувально-профілактичної роботи, начальник відділу організації лікувально-профілактичної роботи Департаменту охорони здоров'я Закарпатської ОДА Кузьмик В.М., начальник ВОЗ Мукачівської РДА Лані В.Ю., завідувач кафедри терапії та сімейної медицини, к.мед.н., доцент Чубірко К.І., доцент кафедри терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ Фейса С.В., професор кафедри терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ Пулик О.Р., доцент кафедри терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ Ілько А.В., старший викладач кафедри терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ Гечко М.М., доцент кафедри терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ Михалко Я.О., асистент кафедри терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ Дебрецені К.О., асистент кафедри терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ Варваринець А.В., доцент кафедри терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ Братасюк А.М., аспірант кафедри терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ Івачевська В.В., ст. лаборант кафедри терапії та сімейної медицини Маршалик К.Е., клінічні ординатори кафедри терапії та сімейної медицини Гнепа Я.Ю., Гряділь Т.І.

Загальна інформація:

Місце проведення Пленарного засідання:

Великий зал Ректорату УжНУ, м. Ужгород, пл. Народна, 3

Місце проведення інших секцій:

Факультет післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки УжНУ, вул. Собранецька, 148
Реєстрація учасників 12 квітня 2016 р. з 08:00 до 09:45

Регламент роботи конференції: доповіді до 15 хв., обговорення до 3 хв.

Місце поселення гостей:

Готель «Ужгород», м. Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2, тел. +38(0312)619050,
e-mail: reservation@hoteluzhgorod.com

Готель-ранчо «Золота гора», Ужгородський р-н, с. Барвінок, тел. +38(0312)728580,
e-mail: reception@zolota-gora.com

Онлайн трансляція конференції: www.Livestream.com/zakarpattyazpsm1

ПОНЕДІЛОК 11 КВІТНЯ	ВІВТОРОК 12 КВІТНЯ	СЕРЕДА 13 КВІТНЯ
Заїзд учасників та поселення	Реєстрація учасників Відкриття конференції Пленарне засідання Секція №1 «ВООЗ» Секція №2 «ЄВРОПЕЙСЬКІ ТРАДИЦІЇ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНІ В КОЖНУ УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ»	ЗНАЙОМСТВО З РЕФОРМАМИ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В СЛОВАЧЧИНІ
	Секція №3 «СІМЕЙНА МЕДИЦИНА: ВІД НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ ДО КАБІНЕТУ ЛІКАРЯ»	ЗНАЙОМСТВО ІЗ ЗАКЛАДАМИ ПМСД ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
	Секція №4 «ДОСЯГНЕННЯ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНІ НА СЛУЖБІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ»	
	Засідання ЗОГО «АСОЦІАЦІЯ ЛІКАРІВ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНІ»	
	Сателітний симпозіум	Тренінг практичних навичок для лікарів ЗПСМ

ВІВТОРОК, 12 КВІТНЯ 2016 Р.

Час					
08:00 – 09:45	Реєстрація учасників				
10:00 – 10:15	Відкриття конференції				
10:15 – 13:15	ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ Великий зал Ректорату УжНУ, м. Ужгород, пл. Народна, 3				
14:30 – 17:30	Секція 1 Великий зал Ректорату УжНУ, м. Ужгород, пл. Народна, 3	Секція 2 ФПОДП УжНУ, м. Ужгород, вул. Собранецька, 148, Конференц- зал	Секція 3 ФПОДП УжНУ, м. Ужгород, вул. Собранецька, 148, ауд. 1	Секція 4 ФПОДП УжНУ, м. Ужгород, вул. Собранецька, 148, ауд. 3	Засідання ЗОГО «Асоціація лікарів сімейної медицини»
				САТЕЛІТНИЙ СИМПОЗІУМ ФПОДП УжНУ, м. Ужгород, вул. Собранецька, 148, ауд. 7	

18.45	ПОКАЗНИКИ ДОБОВОГО ПРОФІЛЮ АРТЕРІАЛЬНОГО ТИСКУ У ПАЦІЄНТІВ З ОЖИРІННЯМ ПРИ ШВІДКІЙ РЕДУКЦІЇ МАСИ ТІЛА Гечко М.М., Чубірко К.І., Чопей І.В., Маршалик К.Е. , кафедра терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ
19.00	ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ОКСИДУ АЗОТУ У ВИДИХУВАНОМУ ПОВІТРІ У ПАЦІЄНТІВ З БРОНХІАЛЬНОЮ АСТМОЮ ТА СУПУТНІМ ОЖИРІННЯМ Дебрецені К.О., Чубірко К.І., Дебрецені О.В., Гечко М.М., Чопей І.В., Гряділь Т.І. , кафедра терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ
19.15	ВПЛИВ МІНЕРАЛЬНОЇ ВОДИ, ОЗОНОТЕРАПІЇ ТА ГІПЕРБАРИЧНОЇ ОКСИГЕНАЦІЇ НА СТАН СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ У ХВОРИХ НА ГАСТРОЕЗОФАГЕАЛЬНУ РЕФЛЮКСНУ ХВОРОБУ Мигович І.І. , кафедра терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ
19.30	ОЖИРІННЯ ЯК ФАКТОР РИЗИКУ РАПТОВОЇ СМЕРТІ Чубірко К.І. , кафедра терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ
19.45	ПОКАЗНИКИ ЛПДОГРАМИ У ПАЦІЄНТІВ З ОЖИРІННЯМ ПРИ ШВІДКІЙ РЕДУКЦІЇ МАСИ ТІЛА Гечко М.М., Чубірко К.І., Чопей І.В., Маршалик К.Е. , кафедра терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ
20.00	ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРВАЛЬНИХ ГІПОКСИЧНИХ ТРЕНУВАНЬ В ЛІКУВАННІ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ Ілько А.В., Нірова І.М. , кафедра терапії та сімейної медицини ФПОДП УжНУ
20.15	МІКРОБІОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ РАН У ХВОРИХ НА СИНДРОМ СТОПИ ДІАБЕТИКА НА ФОНІ ОЗОНОТЕРАПІЇ В ПРАКТИЦІ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ Росул М.В., Пацкань Б.М. , кафедра хірургічних дисциплін ФПОДП УжНУ
20.30	Обговорення доповідей секції. Питання-відповіді та напрацювання пропозицій до резолюції конференції.

**СЕРЕДА
13 КВІТНЯ 2016 Р.**

Секція №1

Модератори: Гечко М.М., Дебрецені К.О.

08.00 ЗНАЙОМСТВО З РЕФОРМАМИ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В СЛОВАЧЧИНІ

Транспортування учасників конференції від готелю.

Орієнтовний час повернення до м. Ужгород о 18.00

Наяvnість Шенгенської візи обов'язкова

Секція №2

Модератори: Мигович І.І., Михалко Я.О.

08.00 ЗНАЙОМСТВО ІЗ ЗАКЛАДАМИ ПМСД ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Амбулаторія №7 центру ПМСД, вул. Капушанська, 161, м. Ужгород

Амбулаторія ЗПСМ с. Клячаново

Транспортування учасників конференції від готелю.

Орієнтовний час повернення до м. Ужгород о 18.00

11.00 Тренінг практичних навичок для лікарів ЗПСМ

Модератори: Колесник П.О.

18.00 ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Конференц-зал факультету післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки УжНУ, вул. Собранецька, 148

Дискусія

Прийняття резолюції конференції.

Заключне слово: голова оргкомітету проф. Чопей І.В.

Закриття конференції